

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
& ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
στον e-ΕΦΚΑ

Αριθμός Γνωμοδότησης 21/2024
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
(Τμήμα ΣΤ')
Συνεδρίαση της 7^{ης} Φεβρουαρίου 2024

Σύνθεση

Πρόεδρος: Χαράλαμπος Μπρισκόλας, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Μέλη: Βασίλειος Κορκίζογλου, Αικατερίνη Γαλάνη, Αναστασία Ζαφειριάδου, Θεόδωρος Ράπτης, Αντώνιος Παπαγεωργίου, Μαρία Δεληγιάννη, Μαρία Μπασδέκη, Παναγιώτα Παρασκευοπούλου, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγητής: Νικόλαος Κουφογιάννης, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

Αριθμός ερωτήματος: Το υπ' αρ. πρωτ. 493155/19-10-2023 έγγραφο του Αυτοτελούς Τμήματος Νομοθεσίας Παροχών- Γενικής Διεύθυνσης Παροχών και Υγείας- Κεντρική Υπηρεσία, που υπογράφεται από τον Δ' Υποδιοικητή του e-ΕΦΚΑ.

Περίληψη ερωτήματος: Ερωτάται: 1) εάν, στο πλαίσιο της εφαρμογής των διατάξεων της παραγράφου 1 του άρθρου 17 του ν. 997/1979, του άρθρου 22 του ν. 4529/2018 και των διατάξεων των άρθρων 1513 και επ. του Αστικού Κώδικα περί συνεπιμέλειας των γονέων επί του ανήλικου τέκνου, όπως ισχύουν, μετά την τροποποίησή τους με το ν. 4800/2021, απαιτείται ή όχι η

συναίνεση του πατέρα στην περίπτωση που το τέκνο διαθέτει ασφαλιστική ικανότητα από αυτόν και στη συνέχεια η μητέρα, με την οποία διαμένει το τέκνο, αιτείται τη διαγραφή του από τον ασφαλιστικό φορέα του πατέρα με προσκόμιση απόφασης δικαστηρίου, βάσει της οποίας οι συνήθεις πράξεις επιμέλειας και οι πράξεις με επείγοντα χαρακτήρα ανατίθενται αποκλειστικά στην μητέρα.

2) υπό το πρίσμα του ν. 4800/2021 και συγκεκριμένα όταν η επιμέλεια ασκείται από κοινού, αν και ποιος από τους γονείς δύναται να ζητήσει την αλλαγή ασφαλιστικού φορέα του τέκνου στην περίπτωση που έχουν ιατροφαρμακευτική κάλυψη από διαφορετικούς πρώην εντασσόμενους στον ΕΦΚΑ φορείς, με ποια κριτήρια θα ελέγχεται, εάν η επικείμενη μεταβολή είναι πράγματι επωφελής για το ανήλικο τέκνο και ποια δύναται να οριστούν ως απαιτούμενα δικαιολογητικά, προκειμένου οι κατά τόπους υπηρεσίες του Φορέα να μεταβάλλουν σύννομα την ασφαλιστική ικανότητα των ανήλικων τέκνων και εάν εξακολουθούν ή όχι, να εφαρμόζονται οι διατάξεις των περιπτώσεων β' της παραγράφου 2 και της παραγράφου 3 του άρθρου 22 του ν. 4529/2018 (Α' 56) και της παραγράφου 3 του άρθρου 17 του ν. 997/1979 (Α' 287).

3) εάν θεωρείται η επιλογή φορέα για την ιατροφαρμακευτική κάλυψη του τέκνου ως συνήθης πράξη επιμέλειας και ποιες πράξεις επιμέλειας νοούνται ως «συνήθεις και επείγουσες», εκ των αναφερομένων στο άρθρο 1516 του Αστικού Κώδικα.

4) Σε περίπτωση, εν γένει, που και οι δύο γονείς έχουν ενεργή ασφαλιστική ικανότητα και η επιμέλεια του ανήλικου έχει ανατεθεί στον ένα γονέα, εάν απαιτείται συναίνεση του άλλου γονέα για αλλαγή ασφαλιστικού φορέα.

.....

Στο πιο πάνω ερώτημα, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (ΣΤ' Τμήμα), γνωμοδότησε ως εξής:

Ιστορικό

Στο έγγραφο της ερωτώσας υπηρεσίας και στα στοιχεία του φακέλου που το συνοδεύουν, εκτίθεται το ακόλουθο πραγματικό:

1. Στις 14.11.2022 προσήλθε στο Τμήμα Μητρώου της ΣΤ΄ Τοπικής Διεύθυνσης e-ΕΦΚΑ Κεντρικού Τομέα η ασφαλισμένη ζητώντας την αλλαγή διεύθυνσης κατοικίας της ίδιας και του ανήλικου παιδιού της, Π. Α.. Επιπλέον, ζητήθηκε η μεταφορά της ασφαλιστικής ικανότητας του παιδιού, από τον ασφαλιστικό φορέα του πατέρα του και εν διαστάσει συζύγου, ασφαλισμένου Π. ΑΒ. στο δικό της ασφαλιστικό φορέα, προσκομίζοντας την με αριθμ. 3224/2022 απόφαση του Τμήματος Ασφαλιστικών Μέτρων του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών. Σύμφωνα με την ως άνω δικαστική απόφαση ορίζεται ως τόπος διαμονής του ανήλικου τέκνου, Π. Α., η κατοικία της μητέρας του, η οποία, κατά τις αιτιολογίες της απόφασης, είναι απόλυτα ικανή να του προφέρει ένα ήρεμο περιβάλλον και να το αναθρέψει σωστά.
2. Επιπρόσθετα, με την ανωτέρω δικαστική απόφαση, κατ' απόκλιση των οριζόμενων στη διάταξη του εδαφίου β' του άρθρου 1513 του Αστικού Κώδικα, προκειμένου η επιμέλεια του προσώπου του ανήλικου τέκνου να μην γίνει αντικείμενο έριδας για απλά ζητήματα, εξειδικεύεται ο τρόπος άσκησής της και ειδικότερα ορίστηκε ότι η επιμέλεια θα ασκείται από κοινού από τους δύο γονείς, εκτός από τις συνήθειες πράξεις επιμέλειας του προσώπου του και πράξεις που έχουν επείγοντα χαρακτήρα, οι οποίες ανατέθηκαν αποκλειστικά στη μητέρα, με ενημέρωση ακολούθως και του πατέρα, όπου απαιτείται.
3. Η αρμόδια ως άνω Τοπική Διεύθυνση e-ΕΦΚΑ λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω προέβη στη μεταφορά ασφαλιστικής ικανότητας του τέκνου από 14.11.2022 από τον ασφαλιστικό φορέα του πατέρα σε αυτόν της μητέρας.
4. Στις 02.12.2022 προσήλθε στο Τμήμα Μητρώου της ΣΤ΄ Τοπικής Διεύθυνσης e-ΕΦΚΑ Κεντρικού Τομέα ο πατέρας του ανήλικου τέκνου, ισχυριζόμενος ότι έχει υποβάλει μήνυση κατά της πρώην συζύγου του και κατά της Τοπικής ως άνω Διεύθυνσης e-ΕΦΚΑ, διότι παρανόμως προέβη στη διακοπή της ασφάλισης του τέκνου του, καθόσον δεν ζητήθηκε η συναίνεση αυτού.
5. Περαιτέρω, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του και εξετάζοντας την αναφορά του εν λόγω ασφαλισμένου, γονέα του ανήλικου τέκνου, ο Συνήγορος του Πολίτη απέστειλε στη Γενική Διεύθυνση Παροχών και Υγείας το με αριθμ. πρωτ. 331219/6131/03.02.2023 έγγραφό του προκειμένου να επανεξεταστεί η διαγραφή του εν λόγω τέκνου από τον ασφαλιστικό φορέα

(τέως ΤΣΜΕΔΕ) του πατέρα και η υπαγωγή του σε εκείνον (τέως ΙΚΑ – ΕΤΑΜ) της μητέρας με κριτήριο το βέλτιστο συμφέρον του τέκνου.

6. Η ερωτώσα Υπηρεσία, με το με αριθμ. πρωτ. 127663/15.03.2023 έγγραφό της προς τη Διεύθυνση Διευθέτησης Αναφορών του e-ΕΦΚΑ, καθώς και προς την ΣΤ΄ Τοπική Διεύθυνση e-ΕΦΚΑ Κεντρικού Τομέα, αφού παρέθεσε την ισχύουσα νομοθεσία, επισήμανε ότι προκειμένου να ικανοποιηθεί το αίτημα του πατέρα και να διαγραφεί το τέκνο από τον ασφαλιστικό φορέα της μητέρας και να επανεγγραφεί σε αυτόν του πατέρα, απαιτείται να συναινέσει και η ίδια ως έχουσα την επιμέλεια και αφού συμβιώνει με αυτό. Σε περίπτωση δε διαφωνίας των γονέων, σύμφωνα με το άρθρο 1512 του Αστικού Κώδικα, θα πρέπει να αποφασίσει για το συγκεκριμένο θέμα το αρμόδιο δικαστήριο.

7. Με το αριθμ. πρωτ. 23471/ΕΞ 2023/ΕΜΠ/01.06.2023 έγγραφό της, η Εθνική Αρχή Διαφάνειας ζήτησε τις απόψεις της ερωτώσας Υπηρεσίας επί των ζητημάτων που σχετίζονται με την συγκεκριμένη περίπτωση αλλαγής ασφαλιστικής ικανότητας, κατόπιν της υποβληθείσας καταγγελίας του ανωτέρω ασφαλισμένου.

8. Σε απάντηση επί των ζητημάτων που τέθηκαν, η ανωτέρω Υπηρεσία με το υπ' αριθμ. πρωτ. 387550/09.08.2023 έγγραφό της ανέφερε ότι, κατά την άποψή της, ορθά πραγματοποιήθηκε η μεταβολή της ασφαλιστικής ικανότητας του τέκνου από τον ασφαλιστικό φορέα του πατέρα σε αυτόν της μητέρας, σε συμμόρφωση προς το Νόμο (άρθρα 22 παρ. 2 περ. β΄ και 3 του άρθρου 22 του ν. 4529/2018, 17 του ν. 997/1979), τις σχετικές με το θέμα γνωμοδοτήσεις του ΝΣΚ (πχ. την υπ' αριθμ. 143/2009 Γνωμοδότηση του Β΄ Τμήματος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους), καθώς επίσης και με το διατακτικό της υπ' αριθμ. 3224/2022 αποφάσεως του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών.

Κατόπιν των ανωτέρω, στο πλαίσιο επανεξέτασης της υπόθεσης, η ερωτώσα Υπηρεσία υπέβαλε τα αναλυτικώς εκτιθέμενα, με θεμιτή αναδιατύπωση, στην περίληψη της παρούσας, ερωτήματα:

Νομοθετικό πλαίσιο

9. Στη διάταξη του άρθρου 17 του ν. 997/1979 (Α΄ 287) «Περί συστάσεως Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Μισθωτών και ετέρων τινών διατάξεων», ορίζονται τα εξής:

«1. Ασφαλισμένες που υπάγονται από ίδιο δικαίωμα σε φορείς και κλάδους ασθένειας αρμοδιότητας Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μπορούν να ασφαλίζουν τα τέκνα τους με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις που ισχύουν για τους άνδρες ασφαλισμένους. Σε περίπτωση που τα τέκνα έχουν ασφαλισθεί στο φορέα του πατέρα, μπορούν να ασφαλισθούν από την μητέρα ασφαλισμένη, εφόσον διαγραφούν από το φορέα ασθένειας του πατέρα.» (το εδάφιο αυτό τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 5 του ν. 3232/2004 «Θέματα Κοινωνικής Ασφάλισης και άλλες διατάξεις - Α' 48).

«Εις περίπτωσησιν καθ' ην η σύζυγος έχει την επιμέλεια των τέκνων αποφασίζει εκείνη περί της ασφαλίσεώς των, εφ' όσον η ασφάλισίς της είναι ευνοϊκωτέρα δια τα τέκνα.

2. Η ασφάλισις των τέκνων, αρχομένη από της πρώτης του επομένου μηνός της υποβολής της σχετικής αιτήσεως της ησφαλισμένης, λήγει άμα τη συμπληρώσει των προϋποθέσεων των οριζομένων υπό της νομοθεσίας εκάστου φορέως.

3. Ως τέκνα, δια την εφαρμογήν του παρόντος, νοούνται τα υπό της νομοθεσίας εκάστου φορέως νοούμενα ως τοιαύτα.

4. Όπου υφίσταται υποχρέωσις καταβολής προσθέτου εισφοράς διά την ασφάλισιν μελών οικογενείας εις φορείς ασφαλίσεως ασθενείας, αυτή καταβάλλεται και δια την κατά τας διατάξεις του παρόντος ασφάλισιν των τέκνων.

5. Πάσα γενική ή ειδική διάταξις αντικειμένη εις τας διατάξεις του παρόντος καταργείται».

10. Με το ν. 2101/1992 «Κύρωση της Διεθνούς Σύμβασης για τα δικαιώματα του παιδιού» (Α' 192), κυρώθηκε η από 26-1-1990 Διεθνής Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού, η οποία τέθηκε σε ισχύ, σύμφωνα με την Ανακοίνωση υπ'αρ.Φ.0546/76/ΑΣ461/Μ.3980/1993 (Α' 166), στις 10-6-1993. Στο άρθρο 1 της εν λόγω Σύμβασης ορίζεται ότι: *«Για τους σκοπούς της παρούσας Σύμβασης, θεωρείται παιδί κάθε ανθρώπινο ον μικρότερο των δεκαοκτώ ετών, εκτός εάν η ενηλικίωση επέρχεται νωρίτερα, σύμφωνα με την ισχύουσα για το παιδί νομοθεσία»,* ενώ, στην παράγραφο 2 του άρθρου 3 της ανωτέρω Σύμβασης ορίζεται ότι: *«1. ... 2. Τα Συμβαλλόμενα Κράτη υποχρεούνται να εξασφαλίζουν στο παιδί την αναγκαία για την ευημερία του προστασία και φροντίδα, λαμβάνοντας υπόψη τα δικαιώματα και τις*

υποχρεώσεις των γονέων του, των επιτρόπων του ή των άλλων προσώπων που είναι νόμιμα υπεύθυνοι γι' αυτό, και παίρνουν για το σκοπό αυτόν όλα τα κατάλληλα νομοθετικά και διοικητικά μέτρα....». Επιπρόσθετα, στην παράγραφο 3 του άρθρου 9 της Σύμβασης, ορίζεται ότι: «1....2... 3. Τα Συμβαλλόμενα Κράτη σέβονται το δικαίωμα του παιδιού που ζει χωριστά από τους δύο γονείς του ή από τον έναν από αυτούς να διατηρεί κανονικά προσωπικές σχέσεις και να έχει άμεση επαφή με τους δύο γονείς του, εκτός εάν αυτό είναι αντίθετο με το συμφέρον του παιδιού...», ενώ στην παράγραφο 1 του άρθρου 18 της Σύμβασης, ορίζεται ότι: «1. Τα Συμβαλλόμενα Κράτη καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για την εξασφάλιση της αναγνώρισης της αρχής, σύμφωνα με την οποία και οι δύο γονείς είναι από κοινού υπεύθυνοι για την ανατροφή του παιδιού και την ανάπτυξή του. Η ευθύνη για την ανατροφή του παιδιού και για την ανάπτυξή του ανήκει κατά κύριο λόγο στους γονείς ή, κατά περίπτωση, στους νόμιμους εκπροσώπους του. Το συμφέρον του παιδιού πρέπει να αποτελεί τη βασική τους μέριμνα». Τέλος, στην παράγραφο 1 του άρθρου 24 της Σύμβασης, ορίζεται ότι: «1. Τα Συμβαλλόμενα Κράτη αναγνωρίζουν το δικαίωμα του παιδιού να απολαμβάνει το καλύτερο δυνατόν επίπεδο υγείας και να επωφελείται από τις υπηρεσίες ιατρικής θεραπείας και αποκατάστασης αναπήρων. Τα Συμβαλλόμενα Κράτη επιδιώκουν να διασφαλίσουν το ότι κανένα παιδί δεν θα στερείται το δικαίωμα πρόσβασης στις υπηρεσίες αυτές. 2....», ενώ στην παράγραφο 1 του άρθρου 26 της Σύμβασης, ορίζεται ότι: «Τα Συμβαλλόμενα Κράτη αναγνωρίζουν σε κάθε παιδί το δικαίωμα να επωφελείται από την κοινωνική πρόνοια, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών ασφαλίσεων, και παίρνουν τα απαραίτητα μέτρα για να εξασφαλίσουν την πλήρη πραγματοποίηση του δικαιώματος αυτού, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία τους. 2....».

11. Στα άρθρα 17 παρ. 1 και 2, 18 και 30 παρ. 1 και 2 του ν. 3918/2011 «Διαρθρωτικές αλλαγές στο σύστημα υγείας και άλλες διατάξεις» (Α΄ 31), ορίζονται τα ακόλουθα:

« Άρθρο 17

Σύσταση - Επωνυμία Εθνικού Οργανισμού Παροχών Υπηρεσιών Υγείας.

1. Συνιστάται νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) με την επωνυμία Εθνικός Οργανισμός Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (εφεξής Ε.Ο.Π.Υ.Υ. ή Οργανισμός), το οποίο αποτελεί Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης και τελεί υπό

την εποπτεία του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, με έδρα στο Μαρούσι.

Η έναρξη λειτουργίας του Οργανισμού ορίζεται έξι μήνες μετά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου». (Η παράγραφος αυτή τίθεται όπως διαμορφώθηκε με τα άρθρα 72 παρ. 2 του ν. 3984/2011 – Α΄ 150, 10 παρ. 1 και 13 παρ. 11 του ν. 4052/2012 – Α΄ 41).

«2. Στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. μεταφέρονται και εντάσσονται ως υπηρεσίες, αρμοδιότητες και προσωπικό ο Κλάδος Υγείας του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων - Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Μισθωτών (ΙΚΑ-ΕΤΑΜ) με τις μονάδες υγείας του, το κέντρο διάγνωσης ιατρικής της εργασίας του ΙΚΑ με το σύνολο του εξοπλισμού του, οι Κλάδοι Υγείας του Οργανισμού Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΟΓΑ) και του Οργανισμού Ασφάλισης Ελεύθερων Επαγγελματιών (ΟΑΕΕ), ο Οργανισμός Περίθαλψης Ασφαλισμένων Δημοσίου (ΟΠΑΔ), όπως διαμορφώθηκε με τις διατάξεις του ν. 3655/2008 (Α΄), ως προς τις παροχές σε είδος.

Άρθρο 18

Σκοπός - Υπαγόμενα Πρόσωπα

1. Σκοπός του Εθνικού Οργανισμού Παροχών Υπηρεσιών Υγείας είναι:

α. Η παροχή υπηρεσιών υγείας στους εν ενεργεία ασφαλισμένους, συνταξιούχους και τα προστατευόμενα μέλη των οικογενειών τους, των μεταφερόμενων φορέων, σύμφωνα με τα οριζόμενα από τον προβλεπόμενο στο άρθρο 30 Ενιαίο Κανονισμό Παροχών Υγείας του παρόντος νόμου».¹

Άρθρο 30

Τελικές διατάξεις

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας εγκρίνεται ο Ενιαίος Κανονισμός Παροχών Υγείας, ύστερα από πρόταση του Δ.Σ. του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., με τον οποίο καθορίζεται το είδος, η έκταση, το ύψος των

¹ Με το άρθρο 8 του ν.4238/2014 «Πρωτοβάθμιο Εθνικό Δίκτυο Υγείας (Π.Ε.Δ.Υ.), αλλαγή σκοπού Ε.Ο.Π.Υ.Υ. και λοιπές διατάξεις» (Α΄ 38), που εντάσσεται στο Κεφάλαιο Δεύτερο του νόμου τούτου και επιγράφεται: "ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΝΕΟ ΣΚΟΠΟ ΤΟΥ Ε.Ο.Π.Υ.Υ.", έχοντας τον τίτλο «Σκοπός», ορίσθηκε (χωρίς ρητή τροποποίηση του άρθρου 18 παρ. 1 του ν. 3918/2011), ότι: «1. Σκοπός του Εθνικού Οργανισμού Παροχών Υπηρεσιών Υγείας είναι: α) Η αγορά υπηρεσιών υγείας για τους ασφαλισμένους, τους συνταξιούχους, καθώς και για τα προστατευόμενα μέλη των οικογενειών τους, των μεταφερθέντων φορέων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Ενιαίο Κανονισμό Παροχών Υγείας του Οργανισμού, ο οποίος έχει εγκριθεί με την υπ' αριθμ. Φ. 90380/25916/3294 (Β΄ 2456), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει κάθε φορά».

παροχών υγείας, ο τρόπος και η διαδικασία χορήγησής τους, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.» (Το εδάφιο αυτό τίθεται όπως αντικαταστάθηκε και ισχύει από 19/11/2012, με τα άρθρα 37 παρ. 3 και 49 παρ. 3 του ν. 4111/2013 - Α' 18).

«2. Οι παροχές ασθένειας σε χρήμα που προβλέπονται από τους κανονισμούς παροχών των εντασσόμενων στον Οργανισμό κλάδων ή φορέων υγείας των Ασφαλιστικών Οργανισμών εξακολουθούν να χορηγούνται από τους φορείς αυτούς».

12. Στο άρθρο 13 παράγραφος 17 του ν. 4052/2012 «Νόμος αρμοδιότητας Υπουργείων Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης για εφαρμογή του νόμου «Έγκριση των Σχεδίων Συμβάσεων Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης μεταξύ του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (Ε.Τ.Χ.Σ.), της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Τράπεζας της Ελλάδος, του Σχεδίου του Μνημονίου Συνεννόησης μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Τράπεζας της Ελλάδος και άλλες επείγουσες διατάξεις για τη μείωση του δημοσίου χρέους και τη διάσωση της εθνικής οικονομίας» και άλλες διατάξεις», ορίζονται τα εξής:

«Άρθρο 13

Υπηρεσιακά Συμβούλια ΕΟΠΥΥ και λοιπά θέματα λειτουργίας του.

17. Στον ΕΟΠΥΥ εντάσσονται οι υπηρεσίες και οι αρμοδιότητες ως προς την παροχή υπηρεσιών υγείας σε είδος: α) την 1.4.2012 του Οίκου Ναύτου, β) την 1.5.2012 του Κλάδου Υγείας του ΤΑΥΤΕΚΩ και του Κλάδου Ασφάλισης Προσωπικού ΔΕΗ και γ) την 1.6.2012 του ΕΤΑΑ, καθώς και οι κάθε μορφής μονάδες παροχής υγείας με το σύνολο του εξοπλισμού τους"». {Η παράγραφος αυτή τίθεται όπως αντικαταστάθηκε αρχικά με το άρθρο πρώτο παρ. ΙΒ υποπαρ. ΙΒ.1 εδάφ, 1^α του ν. 4093/2012 (Α' 222) και στη συνέχεια αντικαταστάθηκε με το άρθρο 42 του ν. 4075/2012 (Α' 89)}.

13. Στο άρθρο 47 του ν. 4075/2012 «Θέματα Κανονισμού Ασφάλισης ΙΚΑ - ΕΤΑΜ, Ασφαλιστικών Φορέων, προσαρμογή της νομοθεσίας στην Οδηγία 2010/18/ΕΕ και λοιπές διατάξεις» (Α' 89), ορίζονται τα εξής:

«Άρθρο 47

Σύσταση Λογαριασμών Παροχών σε Χρήμα.

1. Από την ένταξη των Κλάδων Υγείας του Οίκου Ναύτου, του ΤΑΥΤΕΚΩ και του ΕΤΑΑ στον ΕΟΠΥΥ, όπως καθορίζεται από την παρ. 17 του άρθρου 13 του ν. 4052/2012 (Α 41), συστήνεται:

Γ. Στο Ε.Τ.Α.Α., λογαριασμός με την ονομασία «Λογαριασμός Παροχών σε Χρήμα», με πλήρη λογιστική και οικονομική αυτοτέλεια.

Σκοπός του λογαριασμού είναι η χορήγηση παροχών σε χρήμα στους ασφαλισμένους του Ταμείου και στους εφεξής εισερχόμενους στην ασφάλιση αυτού. Η χορήγηση των παροχών σε χρήμα, εξακολουθεί να διέπεται από τις διατάξεις των Κανονισμών των Τομέων του Κλάδου Υγείας του Ε.Τ.Α.Α. ο οποίες παραμένουν σε ισχύ ως προς τις παροχές αυτές και μετά την ένταξη στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. του Κλάδου Υγείας του Ταμείου ως προς τις παροχές σε είδος, και τροποποιούνται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, ύστερα από πρόταση του Δ.Σ. του Ε.Τ.Α.Α.. Οι ασφαλισμένοι του Λογαριασμού εξυπηρετούνται από τις υγειονομικές επιτροπές του Ε.Ο.Π.Υ.Υ..

14. Στα άρθρα 32 παρ. 1, 52 παρ. 3, 53 παρ. 1 και 55 του ν.4387/2016 «Ενιαίο Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλειας - Μεταρρύθμιση ασφαλιστικού - συνταξιοδοτικού συστήματος - Ρυθμίσεις φορολογίας εισοδήματος και τυχερών παιγνίων και άλλες διατάξεις» (Α' 85), ορίζονται τα ακόλουθα:

«Άρθρο 32

Παροχές ασθένειας σε χρήμα - Αρμόδια υγειονομικά όργανα

1. Οι διατάξεις που αφορούν στην υπαγωγή στην ασφάλιση για παροχές ασθένειας σε χρήμα, καθώς και το είδος, την έκταση, το ύψος, τα δικαιούχα πρόσωπα και τη διαδικασία χορήγησης των παροχών σε χρήμα, των ενταχθέντων στον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.) φορέων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών, εξακολουθούν να ισχύουν, όπως ίσχυαν κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, μέχρι την έκδοση του Κανονισμού Ασφάλισης και Παροχών του e-Ε.Φ.Κ.Α., με την επιφύλαξη των παρ. 2 έως 9.» (Η παράγραφος αυτή, μαζί με τον τίτλο του άρθρου, τίθενται όπως αντικαταστάθηκαν με την παράγραφο 1 του άρθρου 77 του ν. 4826/2021 - Α' 160).

«Άρθρο 52

Οργανισμός του Ε.Φ.Κ.Α.

.....3. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, που εκδίδεται μέχρι 31.3.2017 κατόπιν εισήγησης του Δ.Σ. του Ε.Φ.Κ.Α, καταρτίζεται Κανονισμός Ασφάλισης και Παροχών του Ε.Φ.Κ.Α, στον οποίο μεταξύ άλλων, καθορίζονται οι προϋποθέσεις υπαγωγής στην ασφάλιση για παροχές ασθένειας σε είδος και σε χρήμα, το είδος, η έκταση, το ύψος, οι δικαιούχοι, η διαδικασία χορήγησης των παροχών σε χρήμα και κάθε άλλο ζήτημα εντός του υλικού πεδίου του Κανονισμού.». (Η παράγραφος αυτή τίθεται όπως αντικαταστάθηκε από την έναρξη ισχύος της, με το άρθρο 29 του ν. 4445/2016 – Α' 236).

«Άρθρο 53

1. Ο ε-Ε.Φ.Κ.Α. αποτελείται από, έναν (1) κλάδο κύριας ασφάλισης και λοιπών παροχών, στον οποίο εντάσσονται, σύμφωνα με τα ειδικώς οριζόμενα στο άρθρο 51 του παρόντος, οι παρακάτω φορείς, με τους κλάδους, τομείς και λογαριασμούς τους, πλην των αναφερόμενων στο Κεφάλαιο ΣΤ', ως εξής:

A. Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων - Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Μισθωτών (Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ.)

α. Κλάδος κύριας σύνταξης....

β. Κλάδος ασθένειας.

αα. Λογαριασμός παροχών σε χρήμα....

Γ. Ενιαίο Ταμείο Ανεξάρτητα Απασχολούμενων (Ε.Τ.Α.Α.).

α. Κλάδος Κύριας Ασφάλισης.

αα. Τομέας Σύνταξης Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (ΤΣΜΕΔΕ)...

β. Κλάδος Υγείας.

αα. Τομέας Υγείας Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων....».

«Άρθρο 55

Ασφαλιστέα πρόσωπα

1. Στην ασφάλιση του Ε.Φ.Κ.Α. υπάγονται υποχρεωτικά:

α. Οι μέχρι την ένταξη ασφαλισμένοι και συνταξιούχοι και τα προστατευόμενα μέλη των οικογενειών αυτών των εντασσόμενων φορέων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών, καθώς και οι ασφαλισμένοι και συνταξιούχοι του Δημοσίου και τα προστατευόμενα μέλη των οικογενειών αυτών, οι οποίοι καθίστανται αντιστοίχως ασφαλισμένοι και συνταξιούχοι του Ε.Φ.Κ.Α.....

2. Οι ασφαλισμένοι των ανωτέρω εντασσόμενων φορέων, κλάδων, τομέων και λογαριασμών, καθώς και του Δημοσίου, εξακολουθούν να διέπονται από τις διατάξεις της νομοθεσίας αυτών, όπως ισχύουν, εκτός όσων ειδικά ορίζει με τις διατάξεις του ο παρών νόμος.

15. Στις παραγράφους 1-3 και 6 της διάταξης του άρθρου 22 του ν. 4529/2018 «Ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας 2014/104/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Νοεμβρίου 2014, σχετικά με ορισμένους κανόνες που διέπουν τις αγωγές αποζημίωσης βάσει του εθνικού δικαίου για παραβάσεις των διατάξεων του δικαίου ανταγωνισμού των κρατών - μελών και της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλες διατάξεις» (Α' 56), ορίζονται τα εξής:

«Υπαγωγή στην ασφάλιση για υγειονομική περίθαλψη

1. Στον κλάδο κύριας ασφάλισης και λοιπών παροχών του e-ΕΦΚΑ υπάγονται για παροχές υγειονομικής περίθαλψης οι άμεσα ασφαλισμένοι, οι συνταξιούχοι και τα μέλη της οικογένειάς τους, των πρώην κλάδων Υγείας των παρακάτω ασφαλιστικών οργανισμών που εντάχθηκαν από 1.1.2017 στον e-ΕΦΚΑ και συγκεκριμένα οι υπαγόμενοι στην ασφάλιση:

α) του τ. κλάδου Ασθένειας του ΙΚΑ – ΕΤΑΜ... του Τομέα Ασφαλισμένων του Δημοσίου και του Τομέα Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων.

β) του τ. κλάδου Υγείας του Ο.Α.Ε.Ε.

γ) του τ. κλάδου Υγείας του Ο.Γ.Α.

δ) του τ. κλάδου Υγείας του Ε.Τ.Α.Α.

ε) του τ. κλάδου Υγείας του Τ.Α.Υ.Τ.Ε.Κ.Ω.

στ) του τ. κλάδου Υγείας του Ε.Τ.Α.Π. – ΜΜΕ.

2. Ως μέλη οικογένειας των ανωτέρω ασφαλιζόμενων προσώπων και συνταξιούχων λόγω αναπηρίας, ή γήρατος ή θανάτου ή δικαιούχων εξωϊδρυματικού επιδόματος θεωρούνται:

α) ο/η σύζυγος, εφόσον δεν ασφαρίζεται από δικό του/της δικαίωμα στον e-ΕΦΚΑ ή σε άλλο ασφαλιστικό οργανισμό εκτός e-ΕΦΚΑ,

β) τα άγαμα τέκνα (νόμιμα ή τέκνα που έχουν νομιμοποιηθεί, αναγνωρισθεί ή υιοθετηθεί ή οι προγονοί), τα φυσικά τέκνα ασφαλισμένης ή συνταξιούχου λόγω αναπηρίας ή γήρατος και τα ανάδοχα τέκνα των οποίων την πραγματική φροντίδα ή επιμέλεια κατέχει με δικαστική απόφαση ή σύμβαση ο/η ασφαλισμένος/η, μέχρι τη συμπλήρωση του 18ου έτους της ηλικίας τους. Εάν

είναι άνεργα ή προπτυχιακοί, μεταπτυχιακοί ή διδακτορικοί φοιτητές σε αναγνωρισμένες ανώτερες ή ανώτατες σχολές στην Ελλάδα ή στην αλλοδαπή, καθώς και σε αναγνωρισμένα Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (IEK), Κέντρα/Σχολές Επαγγελματικής Κατάρτισης ή στο «Μεταλυκειακό έτος – τάξη μαθητείας» θεωρούνται μέλη οικογένειας μέχρι τη συμπλήρωση του 24ου έτους της ηλικίας τους και στην περίπτωση που συνεχίζουν τις σπουδές τους για δύο (2) έτη μετά τη λήξη των σπουδών τους, εφόσον είναι άνεργα, όχι όμως πέραν από τη συμπλήρωση του 26ου έτους της ηλικίας τους. Τα ανωτέρω τέκνα συνεχίζουν να θεωρούνται μέλη οικογένειας των θανόντων άμεσα ασφαλισμένων ή συνταξιούχων, με τις ανωτέρω προϋποθέσεις, και στην περίπτωση που δεν δικαιωθούν συντάξεως, (Οι λέξεις «ή θανάτου» στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 και στο πρώτο εδάφιο της περίπτωσης β' αυτής, προστέθηκαν με το άρθρο 20 του ν. 4578/2018 – Α' 200)

γ) τα τέκνα άμεσα ασφαλισμένων ανεξαρτήτως ηλικίας τα οποία έχουν αναπηρία εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και άνω, διατηρούν το δικαίωμα για λήψη παροχών ως μέλη οικογένειας, έστω και αν εργάζονται ή απασχολούνται είτε για βιοποριστικούς λόγους είτε για λόγους εργασιοθεραπείας ή απασχολησιοθεραπείας. Η κατά τα ανωτέρω αναπηρία κρίνεται από τις αρμόδιες Υγειονομικές Επιτροπές.

3. Τα πρόσωπα της παρ. 2 θεωρούνται μέλη οικογένειας του ασφαλισμένου ή συνταξιούχου, εφόσον συμβιώνουν με αυτόν και η συντήρησή τους για τις περιπτώσεις β', γ', δ', ε' και στ' της παραγράφου 2 βαρύνει κυρίως τον άμεσα ασφαλισμένο ή συνταξιούχο. Θεωρείται ότι υπάρχει συμβίωση ακόμη και αν για σοβαρούς λόγους ο/η σύζυγος ή τα τέκνα δεν συγκατοικούν προσωρινά στην ίδια στέγη.

6. Η ισχύς του παρόντος άρθρου αρχίζει από την 1.3.2018.»

16. Στα άρθρα 1, 2, 3 και 11 της υπ' αριθμ. ΕΑΛΕ/Γ.Π. 80157 (Β' 4898/01.11.2018) απόφασης των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας με τίτλο: «Τροποποίηση και αντικατάσταση της με αριθμ. πρωτ. ΕΑΛΕ/Γ.Π. 46846/19-06-2018 (Β' 2315) κοινής υπουργικής απόφασης, με περιεχόμενο «Ενιαίος Κανονισμός Παροχών Υγείας (ΕΚΠΥ) του Εθνικού Οργανισμού Παροχών Υπηρεσιών Υγείας (ΕΟΠΥΥ)», ορίζονται τα εξής:

«Άρθρο 1

ΣΚΟΠΟΣ

1. Ο Εθνικός Οργανισμός Παροχών Υπηρεσιών Υγείας, εφεξής ΕΟΠΥΥ ή Οργανισμός, ως αγοραστής υπηρεσιών υγείας κατά το ν. 4238/2014 (Α' 38), με τον παρόντα Ενιαίο Κανονισμό Παροχών Υγείας, εφεξής ΕΚΠΥ ή Κανονισμός, επιδιώκει να εξασφαλίζει ισότιμη πρόσβαση όλων των δικαιούχων του ΕΟΠΥΥ, όπως αυτοί προσδιορίζονται στο άρθρο 3 του παρόντος, σε υπηρεσίες υγείας που αποσκοπούν στην πρόληψη, στη διατήρηση, στην προαγωγή, στη βελτίωση και στην αποκατάσταση της υγείας τους.

Ειδικότερα, με τον παρόντα Κανονισμό καθορίζονται οι παροχές υγείας σε είδος, η έκταση, το ύψος, ο τρόπος και η διαδικασία χορήγησης τους και προσδιορίζονται οι δικαιούχοι των παροχών αυτών, καθώς και ο τρόπος αποζημίωσης της σχετικής δαπάνης.

2. Ως παροχές υγείας νοούνται:

- α. η πρόληψη και η προαγωγή της υγείας,
- β. η πρωτοβάθμια ιατρική περίθαλψη, με τις διαγνωστικές και θεραπευτικές πράξεις που περιλαμβάνει,....
- γ. οι φυσιοθεραπευτικές πράξεις,
- δ....
- ε. η φαρμακευτική περίθαλψη
- στ. η οδοντιατρική περίθαλψη...
- ζ. η λογοθεραπεία, η εργοθεραπεία, η ψυχοθεραπεία σε Παιδιά και Εφήβους.
- η. η νοσοκομειακή περίθαλψη... θ.....Ι.....

Άρθρο 2

ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΙ

1. Ως «δικαιούχοι» νοούνται:

- α. οι άμεσα ασφαλισμένοι των Κλάδων Υγείας των Ασφαλιστικών Ταμείων που εντάχθηκαν στον ΕΟΠΥΥ,
- β. τα μέλη της οικογένειάς τους, που σύμφωνα με τα επιμέρους οριζόμενα, δικαιούνται υγειονομικής περίθαλψης,....

2. Ως «περίθαλψη» νοούνται όλες οι υπηρεσίες και πράξεις που πραγματοποιούν επαγγελματίες υγείας ή φορείς φροντίδας υγείας και οι οποίες σκοπό έχουν την πρόληψη, τη διάγνωση, τη θεραπεία της νόσου και την αποκατάσταση της υγείας.....

Άρθρο 3

ΥΠΑΓΟΜΕΝΑ ΠΡΟΣΩΠΑ - ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Στις ρυθμίσεις των διατάξεων του παρόντα Κανονισμού υπάγονται:

1. Οι άμεσα ασφαλισμένοι των Κλάδων Υγείας των Ασφαλιστικών Οργανισμών, που έχουν ενταχθεί ή θα ενταχθούν το μέλλον στον ΕΟΠΥΥ, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3918/2011 (Α' 31), καθώς και τα μέλη οικογενείας τους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην κάθε φορά ισχύουσα νομοθεσία ή στους επί μέρους κανονισμούς των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης (Φ.Κ.Α.).....

3. Ειδικότερα:

α. Άμεσα ασφαλισμένοι: Οι ασφαλιζόμενοι στον κλάδο ασθένειας των Ασφαλιστικών Ταμείων που έχουν ενταχθεί στον ΕΟΠΥΥ, με τον ν. 3918/2011 (Α' 31), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, και οποιουδήποτε άλλου Ασφαλιστικού Οργανισμού θα ενταχθεί μελλοντικά στον ΕΟΠΥΥ, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

β. Έμμεσα ασφαλισμένοι: Τα μέλη οικογενείας όλων των ανωτέρω ασφαλισμένων προσώπων που έχουν ασφαλιστική ικανότητα.

Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Κανονισμού ως προς τα ασφαλιστέα πρόσωπα, ισχύουν οι επιμέρους διατάξεις των Κανονισμών των Κλάδων ή Τομέων Υγείας των Φ.Κ.Α. που εντάχθηκαν στον Ε.Ο.Π.Π.Υ.....

Η ασφαλιστική ικανότητα για παροχή περίθαλψης αποκτάται σύμφωνα με τα οριζόμενα στους επί μέρους Κανονισμούς των Κλάδων ή Τομέων Υγείας των Φ.Κ.Α. που εντάχθηκαν ή άλλων ταμείων που θα ενταχθούν στον ΕΟΠΥΥ, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Άρθρο 11

ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΗ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗ

1. Ο Οργανισμός παρέχει νοσοκομειακή περίθαλψη σε όλους τους δικαιούχους του».

16. Στο άρθρο 1 του ν. 4800/2021 «Μεταρρυθμίσεις αναφορικά με τις σχέσεις γονέων και τέκνων, άλλα ζητήματα οικογενειακού δικαίου και λοιπές επείγουσες διατάξεις» (Α' 81), ορίζεται ότι:

«Άρθρο 1

Σκοπός.

«Ο παρών νόμος αποσκοπεί στην εξυπηρέτηση του βέλτιστου συμφέροντος του τέκνου διά της ενεργού παρουσίας και των δύο γονέων κατά την ανατροφή του και την εκπλήρωση της ευθύνης τους έναντι αυτού. Οι διατάξεις του

ερμηνεύονται και εφαρμόζονται σύμφωνα με τις διεθνείς συμβάσεις, που δεσμεύουν τη Χώρα, ιδίως με τη Διεθνή Σύμβαση για τα δικαιώματα του παιδιού, που κυρώθηκε με τον ν. 2101/1992 (Α` 192) και τη Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας (Σύμβαση Κωνσταντινούπολης), που κυρώθηκε με τον ν. 4531/2018 (Α` 62), και δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι δικαιολογούν τη μη τήρηση των υποχρεώσεων που απορρέουν από αυτές».

17. Στις διατάξεις των άρθρων 1510 εδάφ. α', 1513, 1514 παρ. 2 και 3, 1516 εδάφ. α', 1518 εδάφ. α' και 1519 εδάφ. α' του Αστικού Κώδικα, ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«Άρθρο 1510

Από κοινού άσκηση της γονικής μέριμνας.

Η μέριμνα για το ανήλικο τέκνο είναι καθήκον και δικαίωμα των γονέων (γονική μέριμνα), οι οποίοι την ασκούν από κοινού και εξίσου... (Ο τίτλος του άρθρου και το εδάφιο αυτό, τίθενται όπως αντικαταστάθηκαν με την παράγραφο 1 του άρθρου 7 του ν. 4800/2021).

Η γονική μέριμνα περιλαμβάνει την επιμέλεια του προσώπου, τη διοίκηση της περιουσίας και την εκπροσώπηση του τέκνου σε κάθε υπόθεση ή δικαιοπραξία ή δίκη, που αφορούν το πρόσωπο ή την περιουσία του....».

Άρθρο 1513

«Διαζύγιο ή ακύρωση του γάμου – διάσταση των συζύγων.

Στις περιπτώσεις διαζυγίου ή ακύρωσης του γάμου ή λύσης ή ακύρωσης του συμφώνου συμβίωσης ή διακοπής της συμβίωσης των συζύγων ή των μερών του συμφώνου συμβίωσης και εφόσον ζουν και οι δύο γονείς, εξακολουθούν να ασκούν από κοινού και εξίσου τη γονική μέριμνα. Ο γονέας με τον οποίο διαμένει το τέκνο, επιχειρεί τις πράξεις που προβλέπονται στο πρώτο εδάφιο του άρθρου 1516, κατόπιν προηγούμενης ενημέρωσης του άλλου γονέα.» (Ο τίτλος και το άρθρο αυτό, τίθενται όπως αντικαταστάθηκαν με την παράγραφο 2 του άρθρου 7 του ν. 4880/2021).

«Άρθρο 1514

Παρέκκλιση από την από κοινού άσκηση της γονικής μέριμνας.

«1.... 2. Αν δεν είναι δυνατή η από κοινού άσκηση της γονικής μέριμνας, εξαιτίας διαφωνίας των γονέων και ιδίως αν ο ένας γονέας αδιαφορεί ή δεν

συμπράττει σε αυτήν ή δεν τηρεί την υπάρχουσα συμφωνία για την άσκηση ή τον τρόπο άσκησης της γονικής μέριμνας ή αν η συμφωνία αυτή είναι αντίθετη προς το συμφέρον του τέκνου ή αν η γονική μέριμνα ασκείται αντίθετα προς το συμφέρον του τέκνου, καθένας από τους γονείς προσφεύγει σε διαμεσολάβηση, εξαιρουμένων των περιπτώσεων ενδοοικογενειακής βίας, όπως ο νόμος ορίζει. Αν διαφωνούν αποφασίζει το δικαστήριο.

3. Το δικαστήριο μπορεί ανάλογα με την περίπτωση: α) Να καταλείψει την άσκηση της γονικής μέριμνας μεταξύ των γονέων, να εξειδικεύσει τον τρόπο άσκησής της στα κατ' ιδίαν θέματα ή να αναθέσει την άσκηση της γονικής μέριμνας στον ένα γονέα ή σε τρίτο. β) γ).....». (Ο τίτλος και το άρθρο αυτό, τίθενται όπως αντικαταστάθηκαν με τη διάταξη του άρθρου 8 του ν. 4800/2021).

«Άρθρο 1516

Πράξεις από τον ένα γονέα

«Ο καθένας από τους γονείς επιχειρεί και μόνος του πράξεις αναφερόμενες στην άσκηση της γονικής μέριμνας: 1. Όταν πρόκειται για συνήθεις πράξεις επιμέλειας του προσώπου του τέκνου ή για την τρέχουσα διαχείριση της περιουσίας του ή για πράξεις που έχουν επείγοντα χαρακτήρα. 2.....».

«Άρθρο 1518

Επιμέλεια προσώπου.

Η επιμέλεια του προσώπου του τέκνου περιλαμβάνει ιδίως την ανατροφή, την επίβλεψη, τη μόρφωση και την εκπαίδευσή του, καθώς και τον προσδιορισμό του τόπου διαμονής του».

«Άρθρο 1519

Σημαντικά ζητήματα επιμέλειας τέκνου.

Όταν η επιμέλεια ασκείται από τον ένα γονέα ή έχει γίνει κατανομή της μεταξύ των γονέων, οι αποφάσεις για την ονοματοδοσία του τέκνου, για το θρήσκευμα, για ζητήματα της υγείας του, εκτός από τα επείγοντα και τα εντελώς τρέχοντα, καθώς και για ζητήματα εκπαίδευσης που επιδρούν αποφασιστικά στο μέλλον του, λαμβάνονται από τους δύο γονείς από κοινού». (Το άρθρο αυτό τίθεται, όπως αντικαταστάθηκε, με τη διάταξη του άρθρου 12 του ν. 4800/2021).

Ερμηνεία και εφαρμογή διατάξεων

18. Από τις προαναφερόμενες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς αλλά και σε συνδυασμό μεταξύ τους, ενόψει και του όλου νομικού πλαισίου, εντός του οποίου εντάσσονται, του σκοπού που εξυπηρετούν και των πραγματικών περιστατικών που τίθενται υπόψη των μελών του Τμήματος από την ερωτώσα Υπηρεσία, συνάγονται τα ακόλουθα:

19. Με τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 17 του ν.3918/2011, συστάθηκε ως ν.π.δ.δ. ο Εθνικός Οργανισμός Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (εφεξής Ε.Ο.Π.Υ.Υ.), στον οποίο μεταφέρθηκε και εντάχθηκε (ως υπηρεσία, με τις σχετικές αρμοδιότητες και το αντίστοιχο προσωπικό), αρχικά, μεταξύ άλλων Κλάδων Υγείας, και ο αντίστοιχος Κλάδος του τ. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, με τις μονάδες υγείας του κλπ., ως προς τις παροχές σε είδος, και ακολούθως, επίσης, μεταξύ άλλων Κλάδων Υγείας, και ο Κλάδος Υγείας του Ε.Τ.Τ.Α. και πάλι ως προς τις παροχές σε είδος (άρθρα 13 παρ. 17 του ν. 4052/2012 και 42 του ν. 4075/2012), που έχει ως σκοπό (ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ.) την παροχή υπηρεσιών υγείας στους εν ενεργεία ασφαλισμένους, συνταξιούχους και τα προστατευόμενα μέλη των οικογενειών τους, των μεταφερόμενων σε αυτόν ως άνω Κλάδων (άρθρο 18 του ν. 3918/2011), σύμφωνα με τα οριζόμενα από τον προβλεπόμενο να εκδοθεί με την διαδικασία του άρθρου 30 του ίδιου νόμου Ενιαίο Κανονισμό Παροχών Υγείας του Οργανισμού αυτού. Σημειωτέον ότι ο ανωτέρω σκοπός, στη συνέχεια, με το άρθρο 8 του ν. 4238/2014, άλλαξε σε αγορά υπηρεσιών υγείας για τους ασφαλισμένους, τους συνταξιούχους, καθώς και για τα προστατευόμενα μέλη των οικογενειών τους, των ανωτέρω μεταφερθέντων στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. ως άνω Κλάδων Υγείας (Γνωμ. Ν.Σ.Κ. 87/2018 σκ. 37 υποσημ. 4).

20. Με τα άρθρα 1, 2 και 3 του εκδοθέντος κατ'εξουσιοδότηση της παραγράφου 1 του άρθρου 30 του ν. 3918/2011 Ενιαίου Κανονισμού Παροχών Υγείας (Ε.Κ.Π.Υ.) του Ε.Ο.Π.Υ.Υ (ΚΥΑ με αριθμ. πρωτ. ΕΑΛΕ/Γ.Π. 46846/19006-2018 – ΦΕΚ Β΄ 2315, όπως ισχύει μετά την τροποποίηση και αντικατάστασή της με την υπ'αριθμ. πρωτ. ΕΑΛΕ/Γ.Π. 80157 – ΦΕΚ Β΄ 4898/01-11-2018), ορίστηκε ότι ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ., ως αγοραστής υπηρεσιών υγείας κατά το ν. 4238/2014, με τον παρόντα Ενιαίο Κανονισμό Παροχών Υγείας (ΕΚΠΥ) επιδιώκει να εξασφαλίζει ισότιμη πρόσβαση όλων των δικαιούχων του ΕΟΠΥΥ, όπως αυτοί προσδιορίζονται στο άρθρο 3 του

Κανονισμού αυτού, σε υπηρεσίες υγείας που αποσκοπούν στην πρόληψη, στη διατήρηση, στην προαγωγή, στη βελτίωση και στην αποκατάσταση της υγείας τους, ενώ περαιτέρω προσδιορίστηκαν οι χορηγούμενες από τον Οργανισμό αυτό παροχές υγείας σε είδος (όπως πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας - ιατρική περίθαλψη - διαγνωστικές ιατρικές πράξεις - λοιπή περίθαλψη - νοσοκομειακή περίθαλψη - νοσηλεία στο εξωτερικό), η έκταση, το ύψος, ο τρόπος και η διαδικασία χορήγησής τους, και τέλος ορίστηκε ότι, δικαιούχοι των παροχών αυτών (ήτοι τα υπαγόμενα στις ρυθμίσεις του πρόσωπα προκειμένου να τύχουν υγειονομικής περίθαλψης), είναι οι άμεσα ασφαλισμένοι των Κλάδων Υγείας των ασφαλιστικών Ταμείων που εντάχθηκαν στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. (μεταξύ των οποίων είναι το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ και το Ε.Τ.Α.Α.) ή θα ενταχθούν στο μέλλον στον Οργανισμό αυτό, καθώς και τα μέλη της οικογενείας τους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην κάθε φορά ισχύουσα νομοθεσία ή στους επί μέρους κανονισμούς των εν λόγω Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης.

21. Η «κάθε φορά ισχύουσα νομοθεσία», στην οποία γίνεται παραπομπή με τη διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του Ε.Κ.Π.Υ., είναι, κατά την ορθή ερμηνεία της τελευταίας αυτής διάταξης, το άρθρο 22 του ν. 4529/2018, μέσω του οποίου καθορίστηκαν ενιαίες προϋποθέσεις υπαγωγής στην ασφάλιση για υγειονομική περίθαλψη για τους άμεσα ασφαλισμένους, τους συνταξιούχους και τα μέλη οικογένειάς τους, των πρώην Κλάδων Ασθένειας ή Τομέων Υγείας των συγκεκριμένων έξι (6) ασφαλιστικών οργανισμών που εντάχθηκαν από 01-01-2017 στον ΕΦΚΑ, μεταξύ των οποίων και οι υπαγόμενοι στην ασφάλιση του τ. Κλάδου Ασθένειας του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, καθώς και του Ε.Τ.Α.Α. (άρθρο 53 παρ. 1 περ. Α.β. και Γ.β.α. του ν. 4387/2016). Για τους λοιπούς, μη ενταχθέντες στο ρυθμιστικό πεδίο της διάταξης του ανωτέρω άρθρου (22 του ν. 4529/2018) Κλάδους Ασθένειας ή Τομείς άλλων, μη κατονομαζομένων ρητά στη διάταξη αυτή Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης, θα ισχύσουν, σύμφωνα με το διαζευκτικό σκέλος της διάταξης του άρθρου 3 παρ. 1 του ΕΚΠΥ, οι προβλέψεις των επί μέρους Κανονισμών των Κλάδων ή Τομέων Υγείας τους, αναφορικά με τα υπαγόμενα σε αυτούς πρόσωπα (άμεσα ή έμμεσα ασφαλισμένους).

Για την ταυτότητα του νομικού λόγου, η ίδια ερμηνεία θα πρέπει να δοθεί και στη διάταξη του άρθρου 1 παρ. 3 περ. β' εδάφιο δεύτερο του ανωτέρω

Ε.Κ.Π.Υ. του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., που ορίζει ότι: «Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Κανονισμού ως προς τα ασφαλιστέα πρόσωπα, ισχύουν οι επιμέρους διατάξεις των Κανονισμών των Κλάδων ή Τομέων Υγείας των Φ.Κ.Α. που εντάχθηκαν στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ.». Συνεπώς, η παραπομπή, με τη διάταξη αυτή, στους επί μέρους Κανονισμούς των Κλάδων ή Τομέων Υγείας τους, προκειμένου να εφαρμοστούν οι διατάξεις αυτών ως προς τα ασφαλιστέα σε αυτούς πρόσωπα, δεν αφορούν τους άμεσα ή έμμεσα ασφαλισμένους των πρώην Κλάδων Ασθένειας και Υγείας των ενταχθέντων από 01-01-2017 στον ΕΦΚΑ έξι (6) ασφαλιστικών οργανισμών, : α) ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, Τομέα Ασφαλισμένων του Δημοσίου και Τομέα Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων, β) Ο.Α.Ε.Ε., γ) Ο.Γ.Α., δ) Ε.Τ.Α.Α., στ) Τ.Α.Υ.Τ.Ε.Κ.Ω. και στ) Ε.Τ.Α.Π. - Μ.Μ.Ε., οι οποίοι πλέον καταλαμβάνονται από τις ρυθμίσεις της «κάθε φορά ισχύουσας νομοθεσίας» στην οποία παραπέμπει η παράγραφος 1 του άρθρου 3 του ως άνω Ε.Κ.Π.Υ., που είναι εκείνη του άρθρου 22 του ν. 4529/2018, όπως αυτό τροποποιήθηκε και ισχύει (με έναρξη ισχύος του – κατά την παράγραφο 6 αυτού - την 01-03-2018), η οποία προσδιορίζει ενιαίως τα πρόσωπα που θεωρούνται μέλη της οικογένειας των άμεσα ασφαλισμένων και των συνταξιούχων λόγω αναπηρίας ή γήρατος ή θανάτου ή των δικαιούχων εξωδρυματικού επιδόματος. Αντιθέτως, οι επιμέρους διατάξεις των Κανονισμών των Κλάδων ή Τομέων Υγείας των Φ.Κ.Α. που εντάχθηκαν στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. εφαρμόζονται στους λοιπούς, πλην των ανωτέρω έξι (6), υπαγομένων αποκλειστικά στις ρυθμίσεις του άρθρου 22 του ν. 4529/2018, Κλάδους ή Τομείς Υγείας άλλων, μη κατονομαζομένων ρητά στη διάταξη αυτή Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης.

22. Εξάλλου, με τη διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 30 του ν. 3918/2011 ρητά ορίστηκε ότι, οι παροχές ασθένειας σε χρήμα που προβλέπονται από τους Κανονισμούς Παροχών των εντασσομένων στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. Κλάδων ή Φορέων Υγείας των Ασφαλιστικών Οργανισμών, εξακολουθούν να χορηγούνται από τους Φορείς αυτούς, ενώ με τη διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 32 του ν. 4387/2016, προβλέφθηκε ότι, μέχρι την έκδοση του Κανονισμού Ασφάλισης και Παροχών του Ε.Φ.Κ.Α., εξακολουθούν να ισχύουν οι διατάξεις που αφορούν στις προϋποθέσεις υπαγωγής των δικαιούχων προσώπων στην ασφάλιση για τις συγκεκριμένες αυτές παροχές (ασθένειας σε χρήμα), καθώς και το είδος, την έκταση, το

ύψος, και τη διαδικασία χορήγησης των παροχών αυτών, των εντασσόμενων στον Ε.Φ.Κ.Α. Φορέων, Τομέων, Κλάδων και Λογαριασμών. Τέτοιος όμως Κανονισμός, στον οποίο να καθορίζονται, σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 52 του ν. 4387/2016 (όπως αυτή αντικαταστάθηκε αφότου ίσχυσε, με την παράγραφο 1 του άρθρου 29 του ν.4445/2016), μεταξύ άλλων και οι προϋποθέσεις υπαγωγής στην ασφάλιση για παροχές ασθενείας σε χρήμα, δεν έχει ακόμη εκδοθεί, με συνέπεια να εξακολουθούν να ισχύουν, ως προς τα ανωτέρω πρόσωπα (άμεσα και έμμεσα ασφαλισμένους) που δικαιούνται να λάβουν παροχές ασθένειας σε χρήμα, οι κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού (4387/2016) ισχύουσες διατάξεις των οικείων Κανονισμών των ενταχθέντων στον ΕΦΚΑ Φορέων, Τομέων, Κλάδων και Λογαριασμών (άρα και των ΙΚΑ-ΕΤΑΜ και π. ΤΣΜΕΔΕ Ε.Τ.Α.Α., στα οποία επικεντρώνεται το ερώτημα, αφού αυτοί ήταν οι ασφαλιστικοί φορείς των δύο συζύγων, πατέρα και μητέρας του ανηλίκου τέκνου τους Π.Α. αντίστοιχα).

Στη κρινόμενη περίπτωση, η μοναδική παροχή του Κλάδου Ασθένειας σε χρήμα που θα μπορούσε να χορηγηθεί για το (έμμεσα ασφαλισμένο) ανήλικο τέκνο, για το οποίο και τίθεται το υπό κρίση ερώτημα, ήταν η κάλυψη των εξόδων από τη συμμετοχή του σε κατασκηνωτικό πρόγραμμα (αποφάσεις Δ.Σ. e-ΕΦΚΑ 160/24-03-2022 και 14/06-04-2023, για τα έτη 2022 και 2023 αντίστοιχα). Ενόψει όμως του ότι, το ανήλικο τέκνο, κατά τον κρίσιμο χρόνο (2022) δεν πληρούσε την ηλικιακή προϋπόθεση (των 6 έως 16 ετών) προκειμένου να μπορούσε να συμμετάσχει σε κατασκηνωτικό πρόγραμμα, αφού είχε γεννηθεί στις 15-03-2019, παρέλκει η έρευνα αναφορικά με το ποιες είναι οι εφαρμοστέες διατάξεις, για τη λήψη αυτής της παροχής ασθένειας σε χρήμα.

23. Όπως προκύπτει από τη διάταξη του άρθρου 1 του ν. 4800/2021, ο σκοπός του εν λόγω νομοθετήματος συνίσταται στην ικανοποίηση του βέλτιστου συμφέροντος του τέκνου, κατ' εφαρμογή της Διεθνούς Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού που κυρώθηκε με το ν. 2101/1992. Ειδικότερα, καθιερώνεται για πρώτη φορά η κοινή γονική μέριμνα του ανηλίκου τέκνου και στις περιπτώσεις διαζυγίου ή ακύρωσης του γάμου ή λύσης ή ακύρωσης του συμφώνου συμβίωσης ή διακοπής της συμβίωσης των συζύγων με την επιμέλεια του προσώπου του ανηλίκου να συνιστά την σημαντικότερη

λειτουργία της γονικής μέριμνας, καθόσον αποσκοπεί, όπως συνάγεται από τη διάταξη του άρθρου 1 του ν. 4800/2021, στην ανάπτυξη της προσωπικότητας του τέκνου, δεδομένου ότι περιλαμβάνει κάθε θέμα που σχετίζεται με την ανάπτυξη της σωματικής, πνευματικής και ψυχικής προσωπικότητας του ανήλικου τέκνου, όπως στέγη, ένδυση, διατροφή, υγεία, μόρφωση, επαγγελματική εκπαίδευση, ηθική και θρησκευτική διαπαιδαγώγηση.

24. Επιπλέον, με τη διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 1519 του Αστικού Κώδικα, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με τη διάταξη του άρθρου 12 του ν. 4800/2021, αναγνωρίζεται νομοθετικά, στην περίπτωση, κατά την οποία η επιμέλεια ασκείται, δυνάμει δικαστικής αποφάσεως ή συμφωνίας των γονέων από τον ένα μόνο εξ αυτών ή έχει γίνει κατανομή αυτής μεταξύ των γονέων, η αναγκαιότητα της συναπόφασης των γονέων, επί ζητημάτων ονοματοδοσίας του τέκνου, θρησκευτικής διαπαιδαγώγησης, υγείας, εκτός από τα επείγοντα και τα εντελώς τρέχοντα ζητήματα και εκπαίδευσης που επιδρούν αποφασιστικά στο μέλλον του.

25. Επιπρόσθετα, οι συνήθεις πράξεις επιμέλειας, τις οποίες δύναται, κατά τη διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 1516 του Αστικού Κώδικα, να ενεργεί ο γονέας με τον οποίο διαμένει το τέκνο, κατόπιν προηγούμενης ενημέρωσης του άλλου γονέα, δεν είναι δυνατόν να προσδιορισθούν κατ' είδος αφηρημένα, αλλά εξαρτώνται από τις συγκεκριμένες περιστάσεις και αφορούν ζητήματα της καθημερινής ζωής του τέκνου, όπως ένδυση, διατροφή, ψυχαγωγία, επισκέψεις σε ιατρό κ.λπ. Περαιτέρω, ως επείγουσες πράξεις επιμέλειας θεωρούνται αυτές που άπτονται της άμεσης φροντίδας του προσώπου του τέκνου.

26. Επίσης, σύμφωνα με όσα προεκτέθηκαν, με τις διατάξεις του άρθρου 22 του ν. 4529/2018, που τέθηκαν σε ισχύ από 01-03-2018 και εφεξής (βλ. παράγραφο 6 του άρθρου αυτού), όπως αυτές ισχύουν, καθορίζονται τα πρόσωπα που υπάγονται στην ασφάλιση του e-ΕΦΚΑ για παροχές υγειονομικής περίθαλψης και προσδιορίζονται ενιαία τα πρόσωπα που θεωρούνται μέλη της οικογένειας των άμεσα ασφαλισμένων και των συνταξιούχων λόγω αναπηρίας ή γήρατος ή θανάτου ή των δικαιούχων εξωϊδρυματικού επιδόματος.

27. Συγκεκριμένα, στον Κλάδο κύριας ασφάλισης και λοιπών παροχών του ΕΦΚΑ υπάγονται για παροχές υγειονομικής περίθαλψης οι άμεσα ασφαλισμένοι και συνταξιούχοι των πρώην Κλάδων Υγείας των ανωτέρω ασφαλιστικών οργανισμών που εντάχθηκαν από 01.01.2017 στον e-ΕΦΚΑ, καθώς και τα μέλη της οικογενείας τους, μεταξύ των οποίων, περιλαμβάνονται τα άγαμα τέκνα, τα φυσικά τέκνα ασφαλισμένου ή συνταξιούχου και τα ανάδοχα τέκνα, των οποίων την πραγματική φροντίδα ή επιμέλεια κατέχει με δικαστική απόφαση ή σύμβαση ο/η ασφαλισμένος/η ή ο/η συνταξιούχος μέχρι τη συμπλήρωση του 18^{ου} έτους της ηλικίας τους. Τα ανωτέρω πρόσωπα θεωρούνται μέλη της οικογένειας του ασφαλισμένου ή συνταξιούχου, εφόσον συμβιώνουν με αυτόν και η συντήρησή τους βαρύνει κυρίως τον άμεσα ασφαλισμένο ή συνταξιούχο. Θεωρείται δε ότι υπάρχει συμβίωση ακόμα και αν για σοβαρούς λόγους ο/η σύζυγος ή τα τέκνα δεν συγκατοικούν προσωρινά στην ίδια στέγη.

28. Περαιτέρω, από το τελευταίο εδάφιο της διάταξης της παραγράφου 1 του άρθρου 17 του ν. 997/1979 συνάγεται ότι η σύζυγος δύναται να προβεί, χωρίς τη συναίνεση του συζύγου, στην αλλαγή του ασφαλιστικού φορέα αυτού και επιλογής του δικού της ασφαλιστικού φορέα για το ανήλικο τέκνο, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις: α. η αποκλειστική επιμέλεια του τέκνου ασκείται από αυτή και β. η ασφάλιση στο δικό της φορέα είναι επωφελέστερη για το τέκνο.

29. Συναφώς, το Β΄ Τμήμα του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, με την υπ' αριθμ. 143/2009 γνωμοδότησή του, στο πλαίσιο της ερμηνείας και εφαρμογής της διάταξης της παραγράφου 1 του άρθρου 17 του ν. 997/1979, δέχθηκε ότι η άμεσα ασφαλισμένη μητέρα, δηλαδή εκείνη που υπάγεται από δικό της δικαίωμα σε φορείς και κλάδους ασθένειας αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και στην οποία έχει ανατεθεί με δικαστική απόφαση η επιμέλεια των παιδιών της (δεν αποδυναμώνεται το δικαίωμα της μητέρας ακόμα και αν η απόφαση είναι ασφαλιστικών μέτρων ήτοι προσωρινής ισχύος, αλλά οφείλει σε μεταγενέστερο στάδιο να προσκομίσει και οριστική-τελεσίδικη απόφαση), έχει η ίδια και όχι ο σύζυγός της, το αποκλειστικό δικαίωμα να αποφασίζει για την ασφάλιση τούτων, ιδίως δε, να τα χαρακτηρίζει, όσον αφορά την υγειονομική

περίθαψη τους, μέλη της δικής της οικογένειας και να τα ασφαλίσει εμμέσως στον δικό της φορέα ή κλάδο ασθευείας, εφόσον βεβαίως:

α) η ασφάλισή της στον εν λόγω φορέα ή κλάδο τυγχάνει να είναι ευνοϊκότερη για αυτά, σε σχέση με εκείνη του συζύγου της,

β) έχει προηγηθεί, κατόπιν αιτήσεώς της, ως ασκούσας την επιμέλεια των παιδιών της, η διαγραφή τούτων από τον κλάδο ασφάλισης του πατέρα τους (εάν και εφόσον τα παιδιά αυτά δεν ήταν ανασφάλιστα, αλλά είχαν χαρακτηριστεί ως μέλη της οικογένειας του πατέρα και είχαν ασφαλιστεί στον φορέα ή κλάδο ασθένειας τούτου) και

γ) ισχύουν οι όροι και οι προϋποθέσεις που διέπουν, σύμφωνα με τη νομοθεσία κάθε φορέα ή κλάδου ασθευείας την ασφάλιση των παιδιών αυτών από τους άντρες ασφαλισμένους του.

30. Η ανωτέρω νομοθετική ρύθμιση, ως κοινωνικοασφαλιστική, εξακολουθεί να ισχύει και μετά την έναρξη ισχύος των προπαρατεθεισών διατάξεων του ν. 4800/2021, και ειδικότερα της διάταξης του άρθρου 12 του νόμου τούτου, με την οποία τροποποιήθηκε το άρθρο 1519 του Αστικού Κώδικα, όπου προβλέπεται ότι στην περίπτωση, κατά την οποία η επιμέλεια ασκείται από τον ένα γονέα ή έχει γίνει κατανομή της μεταξύ των γονέων, απαιτείται η από κοινού συμφωνία και των δύο γονέων, επί ζητημάτων που άπτονται, μεταξύ άλλων, της υγείας του τέκνου.

31. Τούτο διότι, η διάταξη του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 17 του ν. 997/1979 ρυθμίζει το ζήτημα της αλλαγής του ασφαλιστικού φορέα του συζύγου και επιλογής εκείνου της συζύγου για το ανήλικό τέκνο, ορίζοντας ότι η επιλογή του ασφαλιστικού φορέα της συζύγου, προϋποθέτει σε κάθε περίπτωση η ασφάλιση του ανηλίκου τέκνου της σε αυτόν, να είναι επωφελέστερη για το ανήλικό αυτό τέκνο.

32. Περαιτέρω, εξακολουθεί να ισχύει και η διάταξη του άρθρου 22 του ν. 4529/2018, καθόσον με αυτή ρυθμίζονται ζητήματα υπαγωγής στην ασφάλιση και πιο συγκεκριμένα ο προσδιορισμός των δικαιουμένων παροχές υγειονομικής περίθαψης προσώπων (άμεσα και έμμεσα ασφαλισμένων λ.χ. τέκνων), τα οποία, προδήλως δεν εμπίπτουν στο ρυθμιστικό πεδίο των διατάξεων του ν. 4800/2021, ο οποίος αποσκοπεί (άρθρο 1) στην εξυπηρέτηση του βέλτιστου συμφέροντος του τέκνου με την ενεργό παρουσία και των δύο γονέων κατά την ανατροφή του και την εκπλήρωση έτσι της

συνευθύνης τους έναντι αυτού, ενώ, με τις παρεμβάσεις του στα προαναφερόμενα άρθρα του Αστικού Κώδικα, εισάγει την από κοινού άσκηση της γονικής μέριμνας επί του προσώπου του ανηλικού τέκνου και ως εκ τούτου και την συνεπιμέλεια και των δύο γονέων επ' αυτού, με γνώμονα πάντοτε το βέλτιστο συμφέρον του τέκνου.

33. Συνεπώς, και όπως προκύπτει από το σαφές γράμμα της διάταξης του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 17 του ν. 997/1979, αυτή δεν τυγχάνει εφαρμογής στην περίπτωση, κατά την οποία η επιμέλεια ασκείται από κοινού και από τους δύο γονείς, οπότε απαιτείται να υπάρχει, κατά τη διάταξη του άρθρου 1513 του Αστικού Κώδικα, όπως αυτή τροποποιήθηκε με τη διάταξη του άρθρου 7 του ν. 4800/2021, συμφωνία των γονέων για την αλλαγή του ασφαλιστικού φορέα του συζύγου και επιλογής αυτού της συζύγου, όσον αφορά την υγειονομική περίθαλψη του τέκνου. Πρέπει δε, να σημειωθεί, ότι η άσκηση του δικαιώματος που παρασχέθηκε με τη διάταξη της παραγράφου 5 του άρθρου 19 του ν. 3232/2004 (η οποία αντικατέστησε το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 17 του ν. 997/1979) στις άμεσα ασφαλισμένες σε κάποιο φορέα ή κλάδο ασθένειας συζύγους, να μπορούν εφεξής να ασφαλίζουν τα τέκνα τους στον κλάδο ασθένειας του δικού τους φορέα, και μάλιστα με τους ίδιους ακριβώς όρους και προϋποθέσεις που ισχύουν και για τους άντρες ασφαλισμένους, ασφαλώς και προϋποθέτει (εκτός της περιγραφόμενης ως άνω περίπτωσης, όπου η μητέρα ασκεί την αποκλειστική επιμέλεια επί του παιδιού της), τη συγκατάθεση και του πατέρα, ιδίως μάλιστα όταν το παιδί είναι ήδη ασφαλισμένο στο δικό του φορέα.

34. Εξάλλου, στις «συνήθειες» πράξεις επιμέλειας του προσώπου του τέκνου, δεν δύναται να ενταχθεί η αλλαγή του ασφαλιστικού φορέα του συζύγου και επιλογής αυτόν της συζύγου, καθόσον η ενέργεια αυτή δεν άπτεται της καθημερινής φροντίδας και επιμέλειας του τέκνου, ούτως ώστε ο κάθε γονέας να δύναται να ενεργεί αυτήν μόνος του, κατά την διάταξη του άρθρου 1516 του Αστικού Κώδικα. Επιπλέον δεν εντάσσεται στα «επείγοντα και τα εντελώς τρέχοντα ζητήματα», στα οποία γίνεται αναφορά στο άρθρο 1519 του Αστικού Κώδικα (όπως αυτό, ισχύει μετά την τροποποίησή του με τη διάταξη του άρθρου 12 του ν. 4800/2021), ώστε να μπορεί ο γονέας, στον οποίο έχει ανατεθεί η επιμέλεια του τέκνου, να λαμβάνει από μόνος του τη σχετική απόφαση. Εξ όλων των ανωτέρω, συνάγεται ότι υπό το νομοθετικό καθεστώς

των προπαρατεθεισών διατάξεων, όταν η επιμέλεια του ανήλικου τέκνου ασκείται από κοινού και από τους δύο γονείς, κάθε γονέας δύναται να ζητήσει την αλλαγή ασφαλιστικού φορέα του τέκνου, όσον αφορά την υγειονομική περίθαλψη αυτού, εφόσον υφίσταται συναίνεση και του άλλου γονέα για τη μεταβολή του ασφαλιστικού φορέα. Το αυτό (δηλαδή η συναίνεση και των δύο γονέων) ισχύει και στη περίπτωση που η επιμέλεια ασκείται από τον ένα γονέα ή έχει γίνει κατανομή της μεταξύ των γονέων, καθόσον η αλλαγή ασφαλιστικού φορέα του τέκνου, δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως κατεπείγον ή εντελώς τρέχον ζήτημα, αλλά αφορά γεγονός που επιδρά αποφασιστικά στη μελλοντική κατάσταση της υγείας του τέκνου.

35. Στην προκειμένη περίπτωση, όπως προκύπτει από το διατακτικό της υπ' αριθμ. 3244/2022 απόφασης των ασφαλιστικών μέτρων του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, η άσκηση της επιμέλειας του ανήλικου τέκνου ανατέθηκε και στους δύο γονείς από κοινού, εκτός από τις συνήθεις πράξεις επιμέλειας του προσώπου του τέκνου και τις πράξεις που έχουν επείγοντα χαρακτήρα, οι οποίες ανατίθενται αποκλειστικά στην μητέρα.

36. Ως εκ τούτου, η διάταξη του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 17 του ν. 997/1979, δεν μπορεί να εφαρμοσθεί διότι προϋποθέτει την ανάθεση σε όλη της την έκταση της επιμέλειας του ανήλικου τέκνου στη σύζυγο, προϋπόθεση η οποία ελλείπει στη προκείμενη περίπτωση, αφού, από το διατακτικό της ανωτέρω δικαστικής απόφασης, δεν προκύπτει ότι σε αυτή (σύζυγο) έχει ανατεθεί αποκλειστικά και σε όλη της την έκταση η επιμέλεια του ανήλικου τέκνου της (παρά μόνον οι συνήθεις και κατεπείγοντος χαρακτήρα πράξεις αυτής, στις οποίες δεν εντάσσεται, κατά τα προεκτεθέντα, η αλλαγή του ασφαλιστικού φορέα του τέκνου).

37. Επομένως, και σύμφωνα με όσα έγιναν πιο πάνω ερμηνευτικώς δεκτά, η αλλαγή του ασφαλιστικού φορέα του συζύγου και η επιλογή αυτού της συζύγου για το ανήλικο τέκνο, δεν μπορεί να χαρακτηριστεί πράξη συνήθους επιμέλειας του ανήλικου τέκνου, καθόσον δεν άπτεται της καθημερινής φροντίδας αυτού, ούτε φέρει επείγοντα χαρακτήρα, ούτως ώστε να δύναται να την ενεργήσει μόνη της η σύζυγος, κατά τους ορισμούς του διατακτικού της εν λόγω δικαστικής απόφασης.

38. Εκ τούτων, παρέπεται ότι απαιτείται συμφωνία μεταξύ των γονέων για την διαγραφή του ανήλικου τέκνου από τον φορέα ασθένειας του συζύγου και

εγγραφής σε αυτόν της συζύγου, με συνέπεια, στην προκειμένη περίπτωση, να καθίσταται μη σύννομη η αλλαγή του φορέα ασθένειας με μόνη την προσκόμιση από την σύζυγο της προπαρατεθείσας ως άνω δικαστικής απόφασης.

39. Σημειωτέον δε, ότι στο πρόσωπο του συζύγου, πληρούνται και οι προϋποθέσεις του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 3 του άρθρου 22 του ν. 4529/2018, δεδομένου ότι, όπως προκύπτει από την τεθείσα υπόψη του Τμήματος από την ερωτώσα υπηρεσία υπ' αριθμ. 3244/2022 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών (Τμ. ασφαλιστικών μέτρων), αυτός υποχρεώθηκε να καταβάλλει στην αιτούσα σύζυγό του, ως συμμετοχή του στη μηνιαία διατροφή της ανήλικης κόρης τους, το ποσό των τετρακοσίων (400) ευρώ και συνεπώς αυτός βαρύνεται κυρίως με την συντήρηση του εν λόγω τέκνου τους, αφού από την ίδια απόφαση δεν προκύπτει η μηνιαία συμβολή της συζύγου του, με την προσφορά της προσωπικής της εργασίας και απασχόλησης για την περιποίηση και φροντίδα του τέκνου, αλλά ούτε και το ακριβές ύψος των τρεχουσών δαπανών λειτουργίας της οικίας επί της οδού Βόλβης 20 στην Αθήνα, που της έχει παραχωρηθεί από την επικαρπώτρια μητέρα της και στην οποία διαμένει πλέον, μαζί με το τέκνο της, μετά την διάσπαση της κοινής συμβίωσής της με τον σύζυγό της και την μετοίκησή της από την οικογενειακή στέγη επί της οδού Οίτης 12 στο Παλαιό Ψυχικό.

Το γεγονός εξάλλου, της μετοίκησης της συζύγου μετά του τέκνου της, στην οδό Βόλβης 20 στην Αθήνα, δεν σημαίνει ότι παύει να υφίσταται στο πρόσωπο του συζύγου η έτερη προϋπόθεση που θέτει το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 22 του ν. 4529/2018 (που είναι η συμβίωση τέκνου με τον πατέρα του), καθόσον, η μετοίκηση αυτή φέρει προσωρινό χαρακτήρα, αφού η ρηθείσα δικαστική απόφαση, που την διέταξε, είναι απόφαση ασφαλιστικών μέτρων, και συνεπώς θα πρέπει να θεωρηθεί (στα πλαίσια εφαρμογής των προβλέψεων του τελευταίου εδαφίου της ως άνω παραγράφου του ανωτέρω άρθρου του ίδιου νόμου) ότι υπάρχει συμβίωση στη κρινόμενη περίπτωση, καθόσον δεν υφίσταται οριστική μη συγκατοίκηση του πατέρα με το ανήλικο τέκνο, αλλά προσωρινή, οφειλόμενη σε σοβαρούς λόγους.

Εάν ωστόσο, εκδοθεί οριστική απόφαση, από την οποία θα προκύπτει, τόσο το ποσό της μηνιαίας συμβολής της συζύγου, με αποτίμηση της προσφοράς

της προσωπικής της εργασίας και της απασχόλησής της για την περιποίηση και φροντίδα του ανηλικού τέκνου της, καθώς και του ακριβούς ύψους των τρεχουσών δαπανών λειτουργίας της οικίας στην οποία διαμένει με αυτό, όσο και το στοιχείο της συμβίωσης της μητέρας, κατά τρόπο οριστικό, με το εν λόγω τέκνο της, τότε εναπόκειται στην ερωτώσα υπηρεσία να ερευνήσει εκ νέου την ύπαρξη της συνδρομής των ως άνω κριτηρίων που θέτει η διάταξη της παραγράφου 3 του άρθρου 22 του ν. 4529/2018 (και πιο συγκεκριμένα το ποιος εκ των δύο, βαρύνεται κυρίως, με τη συντήρηση του τέκνου τους και με ποιον συμβιώνει μονίμως αυτό) και να αποφασίσει σχετικώς.

40. Τέλος, και όσον αφορά στο β' σκέλος του τεθέντος ερωτήματος, ως προς τα κριτήρια, με τα οποία θα ελέγχεται ο επωφελής ή μη χαρακτήρας της επικείμενης μεταβολής του ασφαλιστικού φορέα και το είδος των δικαιολογητικών που απαιτείται να προσκομίζονται από τους ενδιαφερόμενους στις κατά τόπους υπηρεσίες, αυτό δεν υποβάλλεται παραδεκτά, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 8 του ν. 4831/2021 «περί Οργανισμού Νομικού Συμβουλίου του Κράτους», προς παροχή γνωμοδότησης, καθόσον δεν διαλαμβάνονται από την ερωτώσα υπηρεσία συγκεκριμένες νομικές διατάξεις, οι οποίες άπτονται των εν λόγω ζητημάτων και χρήζουν ερμηνείας και εφαρμογής.

Απάντηση

Σύμφωνα με τα προεκτεθέντα, στα τέσσερα σκέλη του υποβληθέντος ερωτήματος, το Ν.Σ.Κ. (ΣΤ' Τμήμα) γνωμοδότησε ομόφωνα, ως ακολούθως:

Στο 1^ο σκέλος.

Για τη διαγραφή του ανηλικού τέκνου από τον ασφαλιστικό φορέα του πατέρα του, στον οποίο αυτό είχε υπαχθεί, απαιτείται η συναίνεση του πατέρα, και ως εκ τούτου, η μητέρα του, με την οποία διαμένει προσωρινά αυτό, δεν μπορεί να αιτηθεί τη διαγραφή του από τον ασφαλιστικό φορέα του πατέρα και την εγγραφή του στον δικό της φορέα, με την προσκόμιση δικαστικής απόφασης, βάσει της οποίας η επιμέλεια ασκείται και από τους δύο γονείς, ενώ οι συνήθεις πράξεις επιμέλειας και οι πράξεις με επείγοντα χαρακτήρα, και μόνον αυτές, έχουν ανατεθεί αποκλειστικά στην μητέρα και τούτο διότι, η αλλαγή ασφαλιστικού φορέα δεν εντάσσεται στις συνήθεις ή επείγουσες πράξεις επιμέλειας του προσώπου του τέκνου, τις οποίες δύναται να ενεργεί μόνος του ο κάθε γονέας στα πλαίσια των προβλέψεων του άρθρου 1516 ΑΚ.

Στο 2ο σκέλος.

Όταν η επιμέλεια ασκείται και από τους δύο γονείς, υπό το νομοθετικό καθεστώς του ν. 4800/2021 και ειδικότερα κατά τις διατάξεις του άρθρου 1513 ΑΚ, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με τη διάταξη του άρθρου 7 του ν. 4800/2021, δύναται ο καθένας από τους γονείς να ζητήσει την αλλαγή του ασφαλιστικού φορέα του τέκνου, στην περίπτωση που έχουν ιατροφαρμακευτική κάλυψη από διαφορετικούς πρώην εντασσόμενους στον e-ΕΦΚΑ φορείς, υπό την προϋπόθεση ότι υφίσταται συναίνεση και του άλλου γονέα προς τούτο.

Εξακολουθούν να ισχύουν οι διατάξεις των παραγράφων 2 περ. β' και 3 εδάφ. πρώτο και δεύτερο του άρθρου 22 του ν. 4529/2018 και η παράγραφος 3 του άρθρου 17 του ν. 997/1979 και υπό το νομοθετικό καθεστώς των προπαρατεθεισών διατάξεων του Αστικού Κώδικα, όπως αυτές ισχύουν μετά το ν. 4800/2021.

Δεν υποβάλλεται παραδεκτά, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 8 του ν. 4831/2021 «περί Οργανισμού Νομικού Συμβουλίου του Κράτους», προς παροχή γνωμοδότησης, το ερώτημα, αναφορικά με τα κριτήρια που λαμβάνονται υπόψη στο ζήτημα του επωφελούς ή μη χαρακτήρα της μεταβολής του ασφαλιστικού φορέα του τέκνου και των δικαιολογητικών που απαιτείται να προσκομίζονται προς τούτο από τους ενδιαφερόμενους στις οικείες Υπηρεσίες, καθόσον δεν διαλαμβάνονται από την ερωτώσα υπηρεσία συγκεκριμένες νομικές διατάξεις, οι οποίες άπτονται των εν λόγω ζητημάτων και χρήζουν ερμηνείας και εφαρμογής.

Στο 3^ο σκέλος.

Η επιλογή φορέα για την ιατροφαρμακευτική κάλυψη του τέκνου δεν συνιστά συνήθη πράξη επιμέλειας. Ως πράξεις συνήθους επιμέλειας, όπως αυτές προβλέπονται στο άρθρο 1516 του Αστικού Κώδικα, νοούνται οι πράξεις, οι οποίες άπτονται της καθημερινής φροντίδας και επιμέλειας του τέκνου και ως επείγουσες αυτές οι οποίες άπτονται της άμεσης φροντίδας αυτού.

Στο 4^ο σκέλος.

Παρέλκει η απάντηση επί του υποερωτήματος, εάν απαιτείται συναίνεση του άλλου γονέα για αλλαγή ασφαλιστικού φορέα σε περίπτωση, εν γένει, που και οι δύο γονείς έχουν ενεργή ασφαλιστική ικανότητα και η επιμέλεια του ανήλικου έχει ανατεθεί στον ένα γονέα, δεδομένου ότι αυτό υποβάλλεται

αλυσιτελώς, καθόσον δεν συνδέεται με τα πραγματικά περιστατικά, τα οποία εκτίθενται στο ιστορικό του υποβληθέντος ερωτήματος.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα 09/04/2024

Ο Πρόεδρος

Ο εισηγητής

Χαράλαμπος Μπρισκόλας

Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Νικόλαος Κουφογιάννης

Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.